

Algemeen	
Onderwerp	Aanpak Actieplan werklocaties
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Anouk Pols
Eenheid	Beleid en bestuur
E-mail	a.pols@regiogv.nl
Kenmerk	23.0001773
Datum	5 april 2023

Voorstel

De afgelopen jaren is een groot aantal onderzoeken uitgevoerd naar de ruimte voor werklocaties in de Regio Gooi en Vechtstreek. De informatie over deze onderzoeken is te vinden op de website van de Regio Gooi en Vechtstreek, via de volgende link (onderaan de pagina, onder 'Publicaties') : [Ruimte voor werkgelegenheid | Regio Gooi en Vechtstreek \(regiogv.nl\)](#). Rode draad in de uitkomsten van deze onderzoeken is de constatering dat er een tekort is aan ruimte voor werklocaties en dat bij ongewijzigd beleid, dit tekort steeds toeneemt. Dit heeft consequenties voor de werkgelegenheid in de regio en treft met name praktijkgeschoolden (mensen met een opleidingsniveau tot en met MBO niveau 2); die zich richten op werk in de nabijheid van hun woning.

In het koersdocument is dan ook benoemd dat de economische doelstellingen voor de Regio Gooi en Vechtstreek grofweg over drie lijnen bereikt moeten worden: ruimte voor werk, versterken van het economisch profiel en arbeidsmarkt. Naar aanleiding van de ambities van het koersdocument en de constatering uit de bovengenoemde onderzoeken is een projectplan Instrumentarium ruimte voor werklocaties opgesteld. Dit plan is vastgesteld in het portefeuillehoudersoverleg Economie & Innovatie van 12 november 2021. Doel van dit projectplan was om naar aanleiding van een analyse van de werklocaties in de regio en van mogelijke instrumenten om ruimte voor werk beter te borgen in de regio te komen tot een bestuursopdracht om deze instrumenten verder te gaan ontwikkelen. Naar aanleiding hiervan heeft het bureau Rho opdracht gekregen om een analyse te maken van de mogelijkheden voor de inzet van instrumenten die ingezet zouden kunnen worden met als doel behoud en indien nodig uitbreiding van ruimte voor werklocaties. Deze analyse is in een aantal bijeenkomsten van het portefeuillehoudersoverleg Economie & Innovatie uitvoerig besproken. Naar aanleiding hiervan hebben de portefeuillehouders Economie & Innovatie in de vergadering van 31 maart jl. de opdracht gegeven om een Actieplan werklocaties op te stellen.

Voor dit Actieplan moeten keuzes worden gemaakt voor instrumenten gemaakt die gericht zijn op verdere uitwerking. Bij deze keuzes en nadere uitwerking zal externe expertise worden ingehuurd. Aan het bureau dat deze expertise levert, zal worden gevraagd om een voorstel voor het opstellen van een Actieplan te maken waarbij wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Een keuze voor de in te zetten instrumenten (op basis van de voorstellen van Rho);
- Een nadere uitwerking van deze instrumenten en
- Regionale afspraken en juridische borging van deze instrumenten

Bij de instrumenten en activiteiten moet in elk geval worden ingegaan op de vragen:

- Moeten instrumenten en activiteiten voor verschillende situaties in samenhang ontwikkeld en toegepast worden of kan dit los van elkaar?
- Op welk schaalniveau instrumenten en activiteiten kunnen worden ingezet? Is het wenselijk of zelfs noodzakelijk om deze regionaal in te zetten of kan dit ook op de schaal van de gemeente?
- Op welke wijze moeten voorgestelde instrumenten en activiteiten (juridisch) geborgd worden?

Specifieke aandacht wordt gevraagd voor het onderdeel circulaire economie, en in het bijzonder circulaire bedrijventerreinen. Voor de realisatie van circulaire economie is extra ruimte op bedrijventerreinen nodig, zo blijkt uit een aantal recente onderzoeken. Deze ruimtevraag is nog niet eerder meegenomen in de vraagramingen die voor de regio Gooi en Vechtstreek gemaakt zijn. Inzet van het Actieplan is niet zo zeer gericht op een nieuwe vraagraming, als wel op de randvoorwaarden

die nodig zijn om op een of meerdere terreinen de aandacht voor circulaire economie verder te versterken.

De werkzaamheden van het bureau moeten leiden tot een Actieplan waarin het bovenstaande wordt Het uitgewerkte Actieplan zal opnieuw ter beoordeling worden voorgelegd aan het portefeuillehoudersoverleg economie & innovatie, waarna vaststelling in de colleges volgt.

Kernboodschap

Voorgesteld wordt om een aantal instrumenten voor het borgen van voldoende ruimte voor werk in de regio Gooi en Vechtstreek nader uit te laten werken op haalbaarheid, juridische en organisatorische randvoorwaarden en om vervolgens regionale afspraken over de implementatie te maken en deze te borgen. Voor de nadere uitwerking worden een of meerdere offertes aangevraagd bij bureaus met expertise op dit gebied. Aan de bureaus zal worden gevraagd om voorstellen te doen voor de nadere uitwerking van deze instrumenten en de organisatorische, juridische en planologische borging.

Aanleiding

De ruimte voor werklocaties staat al jaren onder druk in de regio Gooi en Vechtstreek, o.m. omdat veel van deze locaties in beeld zijn gekomen voor transformatie naar een andere functie – meestal woningbouw. Hierdoor is er onvoldoende schuif- of uitbreidingsruimte voor bedrijven die dit nodig hebben. Veel van deze bedrijven vertrekken dan ook, zodra ze een grotere of andere ruimtewens hebben, uit de regio. Hiermee verdwijnt veel werkgelegenheid, vooral ook werkgelegenheid voor praktijkgeschoolden. De afspraken in het Transformatiefonds Werklandschappen die in 2009 gemaakt zijn ten aanzien van bedrijventerreinen groter dan 1 ha, zijn onvoldoende gebleken om deze tendens te keren. Als een gevolg hiervan is de ratio beroepsbevolking – arbeidsplaatsen steeds kleiner aan het worden. In o.m. het Koersdocument is de ambitie uitgesproken om de balans wonen- werken te verbeteren. Om aan deze ambitie gevolg te geven is in het projectplan Instrumentarium ruimte voor werklocaties opgesteld. Hierin is als eerste stap voorgesteld om een nadere analyse en uitwerking van eerdere onderzoeken naar werklocaties in de regio Gooi en Vecht¹ op te stellen en om adviezen ten aanzien van in te zetten instrumenten om de ruimte voor werk te behouden, te laten opstellen. Het recente rapport van Rho is hiertoe opgesteld. Uit dit rapport bleek opnieuw dat er een tekort is aan ruimte voor werklocaties, en dat bij ongewijzigd beleid deze ruimte nog verder onder druk komt te staan omdat deze tekorten nog toenemen. In de meeste onderzoeken en vraagramingen die gebruikt zijn voor de analyse van Rho, is bovendien de extra ruimte die nodig is om de ambities op het gebied van circulaire economie te realiseren, nog niet eens meegenomen.

Het rapport bevat tevens een aantal mogelijke instrumenten die kunnen worden ingezet om de ruimte voor werk beter te borgen in de regio. Als vervolg hierop wordt nu een voorstel gedaan om een aantal van deze instrumenten nader uit te werken en

Doel

Regio Gooi en Vechtstreek wil een regio zijn waar de functies wonen en werken in balans zijn. Voldoende ruimte voor werklocaties is hiervoor een voorwaarde, die al jaren onder druk staat. Bij ongewijzigd beleid wordt de schaarste aan werklocaties nog groter. De bestuurders hebben daarom de opdracht gegeven om een aantal instrumenten te ontwikkelen om ruimte voor werklocaties beter te borgen in de regio. Aan deze opdracht wordt met dit voorstel een vervolg gegeven.

Argumenten

In veel gemeenten is de afgelopen periode het areaal aan werklocaties, met name bedrijventerreinen sluipenderwijs (aanzienlijk) afgenomen. Hierdoor wordt de economische dynamiek in de regio beperkt, omdat bedrijven, zodra zij willen uitbreiden of verplaatsen, dit niet of nauwelijks binnen de regio kunnen doen. De gemeenten hebben vaak weinig mogelijkheden om hierin actief te sturen, ook omdat de menskracht en/of het instrumentarium hiervoor ontbreekt. Met een Actieplan Werklocaties waarin een goed instrumentarium is uitgewerkt en dat door alle regiogemeenten wordt vastgesteld, kan beter samengewerkt worden om voldoende ruimte voor werklocaties te behouden.

---

¹ O.m. STEC Rapport (2017), Ecorys rapportage (2019), Plabeka vraagraming

Kanttekeningen

- Voor dit traject wordt een aantal offertes uitgevraagd aan een of meerdere externe bureaus. Om te komen tot een gedragen actieplan is echter ook ambtelijke capaciteit vanuit de regiogemeenten nodig. Een inschatting van deze capaciteit is op dit moment niet exact te maken, maar indicatief kan worden gesteld dat het gaat om betrokkenheid gedurende 2u p.w. per gemeente. Voor een aantal gemeenten geldt dat er geen ambtelijke capaciteit beschikbaar is voor economie. Deze gemeenten moeten aangeven op welke wijze zij in het traject betrokken willen raken (mogelijk met juridische of planologische kennis?)
- Een aantal van de door Rho genoemde instrumenten/ oplossingsrichtingen betreft feitelijk geen instrumentarium maar inzet van voldoende (ambtelijke) capaciteit. Om op deze adviezen nader in te gaan, is de intentie van gemeenten om (structureel) meer capaciteit vrij te maken voor economie onmisbaar.

Financiën

De kosten voor nadere uitwerking van het instrumentarium voor voldoende ruimte voor werklocaties (indicatie : €20.000) kan worden gefinancierd uit het RSA budget.

Uitvoering

- Er zal aan maximaal 3 bureaus een offerte worden uitgevraagd. In de offerte-uitvraag wordt aan de bureaus gevraagd om een voorstel te schrijven voor de aanpak van de uitwerking van de instrumenten, voor de wijze van besluitvorming en in de regiogemeenten van deze instrumenten en over de wijze van implementatie.
- Er wordt een begeleidingscommissie samengesteld bestaande uit 3 beleidsadviseurs economie van de regiogemeenten en 1 programmacoördinator economie vanuit de Regio Gooi en Vechtstreek. Deze begeleidingscommissie zal voor de looptijd van het project Actieplan Werklocaties (inschatting van start Actieplan tot implementatie instrumenten bij regiogemeenten 1,5 jaar) gemiddeld 1 keer per 6 weken bijeenkomen. De begeleidingscommissie maakt een keuze uit de ingediende offertes en is klankbord voor het uitvoerende bureau. Ook zal de begeleidingscommissie voorstellen schrijven voor de implementatie van het instrumentarium in de regiogemeenten
- Afhankelijk van het uit te werken instrumentarium zal ook juridische of planologische expertise nodig zijn (vanuit de regiogemeenten)

Bijlage(n)

- Projectplan Ruimte voor werklocaties (november 2021)
- Rapport analysefase Ruimte voor werklocaties (Rho, juli 2022)